

Kültürel Mirasın Dijitalleştirilmesinde Halk Kütüphaneleri

Orhan AÇIKGÖZ

Kültür ve Turizm Bakanlığı

orhan.acikgoz@kulturturizm.gov.tr

Kültürel Miras

Kültürel miras, kuşaktan kuşağa aktarılan, tüm kültürlerle ve insanlığa ait sanatsal ya da sembolik maddesel simgelerdir. Bir toplumun kültürel mirası onun yaşayan tüm kültürünün belleğidir.

Kaynak: UNESCO,1989

(<http://unesdoc.unesco.org/images/0008/000825/082539eb.pdf>)

Halk Kütüphaneleri

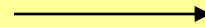
Halk kütüphaneleri düşüncesinin özünde ürettikleriyle topluma katkıda bulunan, toplumun yarattığı kültürel birikimden faydalanmak isteyen fakat bunları kendi başına elde edebilecek yeterli bilgisi ve maddi imkânı olmayan insanlara yardım etme amacı yatmaktadır.

Kaynak: Baysal, 1991, s. 13

Dijitalleştirme

Analog bir kaynağın dijital kopyaya çevrilmesi için gerçekleştirilen

birtakım işlemler bütünü

Dijitalleştirme Zinciri

Kaynak: Soydal ve Küçük, 2003, s. 124

Dijitalleştirme İçin Kullanılan Donanımlar

Dijitalleştirme için iki tür donanım kullanılır:

Dijital kameralar

Tarayıcılar

Dijitalleştirme amaçlı dijital kamera ve tarayıcılar genellikle beraberinde basit ya da ileri düzey yazılımla gelir.

Kaynak: Pulman, 2002

(<http://www.kutuphaneci.org.tr/genel/pilkeler.pdf>)

Dijitalleştirme Evreleri

- 1. Tarama ve yakalama (scanning and capturing)
- 2. İşleme (processing)

Kaynak: Soydal ve Küçük, 2003, s. 124

Dijitalleştirme Evreleri

- 3. Depolama (storing)

- 4. Erişim (retrieval)

Kaynak: Soydal ve Küçük, 2003, s. 124

Dijitalleştirme ve Halk Kütüphaneleri

- Bazı halk kütüphaneleri çok karmaşık dijitalleştirme programları kullanırken bazılarının alanda hiç tecrübesi yoktur.
- Halk kütüphaneleri arasında gerçekleştirilecek ortak çalışmaların önemi fazladır.

Kaynak: Pulman, 2002

(<http://www.kutuphaneci.org.tr/genel/pilkeler.pdf>)

Europeana Projesi ve Türkiye'nin Katkısı: AccessIT

Türkiye, Avrupa'nın kültürel ve bilimsel mirasına Internet üzerinden erişimi amaçlayan Europeana'ya katkısını AccessIT Projesi ile sağlayacaktır. 1 Mayıs 2009 tarihinde başlayan Proje;

- AB 7. Çerçeve Kültür Programı altında yer almaktadır,
- 2,5 yıl sürecektir,
- Hacettepe Üniversitesi sahipliğindedir,
- Kültür başlığı altında Türkiye'den çıkmış ikinci ve Ankara'dan çıkmış ilk Projedir,
- İçerisinde Türkiye ile birlikte İngiltere, Polonya, Yunanistan ve Sırbistan yer almaktadır.

Kaynak: Türk Kütüphaneciler Derneği, 2009, s. 427

AccessIT ile Halk Kütüphanelerinin Europeana'ya Katkısı

Türkiye'de halk kütüphanelerinin Europeana'ya katkısı, AccessIT Projesi ile yazma eser kütüphaneleri ve halk kütüphanelerinde dijital ortama aktarılan yazma eserler ile sağlanacaktır.

Türkiye’de Yazma Eser Kütüphaneleri ile Halk Kütüphanelerindeki Yazma Eser Sayısı

Ülkemizde 300.000 civarında yazma eser bulunmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı’na bağlı 14’ü yazma eser kütüphanesi olmak üzere 28 kütüphanede;

Toplam 167.240

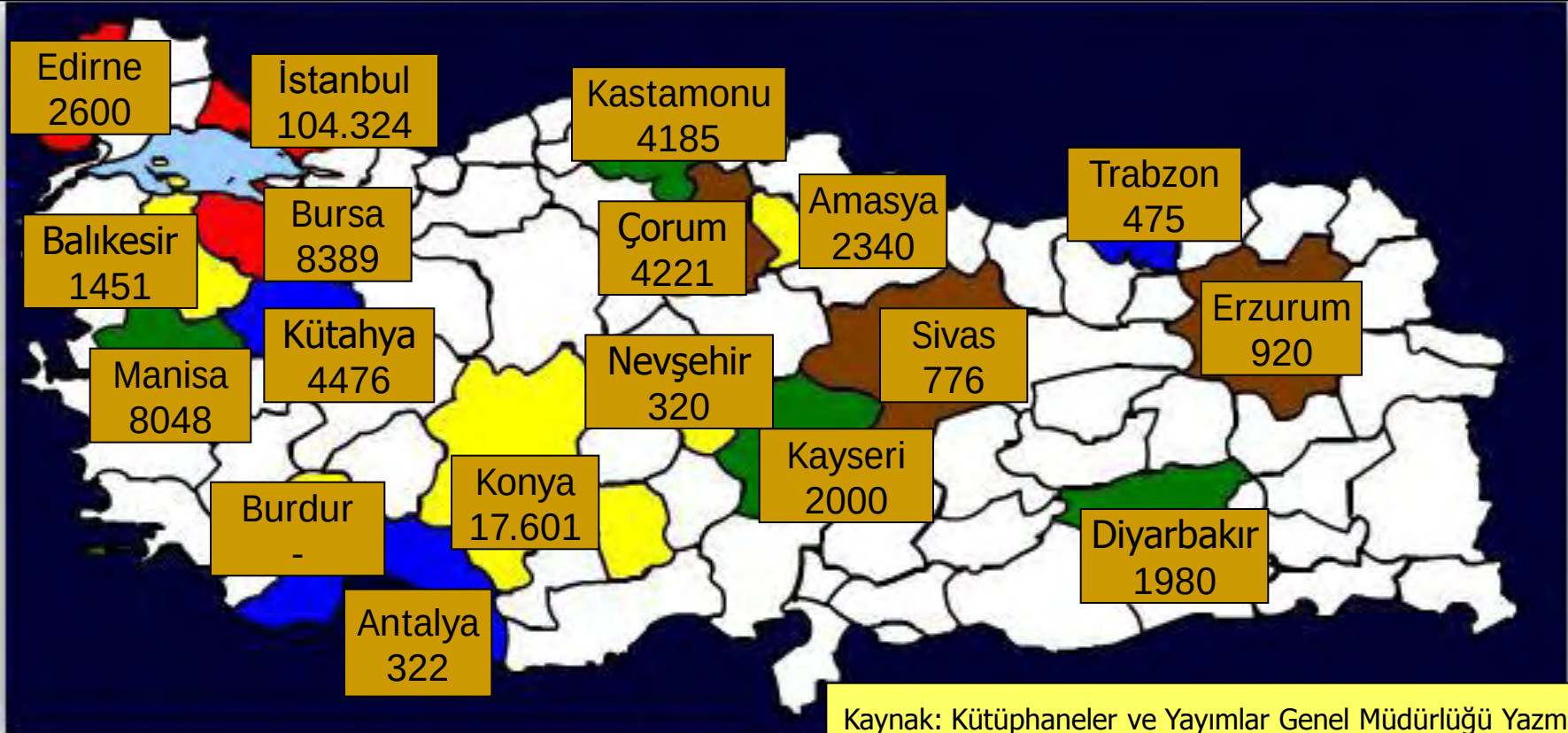
yazma eser
bulunmaktadır.

Kaynak: Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü Yazma ve Nadir Eserler Şubesi’nden alınan 04.01.2010 tarihli veriler.

Türkiye’de İllere Göre Halk Kütüphaneleri ile Yazma Eser Kütüphanelerinde Dijital Ortama Aktarılan Yazma Eser Sayıları

Türkiye’de haritada belirtilmiş 18 ildeki yazma eser kütüphaneleri ile halk kütüphanelerinde yazmaların dijital ortama aktarılması çalışmaları yürütülmektedir. İllerle birlikte o ildeki kütüphanelerde dijital ortama aktarılmış toplam eser sayıları verilmiştir.

Kaynak: Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü Yazma ve Nadir Eserler Şubesi’nden alınan 04.01.2010 tarihli veriler.

Türkiye’de Yazma Eser Kütüphaneleri ile Halk Kütüphanelerinde Dijital Ortama Aktarılan Yazma Eserler

- Koleksiyonlarında yazma ve nadir eser bulunan kütüphanelerde yazma eserlerin dijital ortama aktarılması çalışmaları
%98,3
oranında tamamlanmıştır.
- Toplamda
164.428
eser dijital ortama aktarılmıştır.

Kaynak: Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü Yazma ve Nadir Eserler Şubesi’nden alınan 04.01.2010 tarihli veriler.

Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi

Kitap Tarayıcısı

Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi

Dijital Ortama Aktarma Donanımlarına Örnekler

İstanbul Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi

Mikrofilm Okuma Cihazları

004_ MIKROFILM OKUMA CİHAZLARI

2. Uluslararası Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu, 22-24 Eylül 2010, Hacettepe Üniversitesi Kültür Merkezi, Sıhhiye, ANKARA

İstanbul Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi

Dijital Kamera Çekim Bölümü

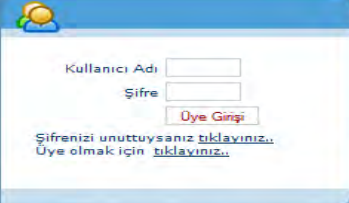
018_ DIGITAL KAMERA ÇEKİM BÖLÜMÜ

2. Uluslararası Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu, 22-24 Eylül 2010, Hacettepe Üniversitesi Kültür Merkezi, Sıhhiye, ANKARA

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Türkiye Yazmaları

English

İSTATİSTİKLER | ÜYELİK | TANITIM FİLMİ | İLETİŞİM | Anasayfa

Kullanıcı Adı:
Şifre:
[Üye Girişi](#)
Şifrenizi unuttuysanız [tıklayınız..](#)
Üye olmak için [tıklayınız..](#)

Basit Tarama | Katalog Tarama | Yazma Kitaplar | Kütüphaneler | Koleksiyonlar | Kullanım Rehberi | Mevzuat | Kullanım Şartları | Kaynakça

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
<http://www.kultur.gov.tr>

Katalog Tarama
[Ayrıntılı katalog tarama için tıklayınız..](#)

Sürelî Yayınlar Kataloğu
[Hakkı Tarık Uş Sürelî Yayınlar Kataloğu](#)

UYURU
SITEDEKİ TEKNİK PROBLEMLER GİDERİLMİŞ OLUP, KONTROLÜMÜ VE GÖRÜNTÜ İNDİRME İŞLEMLERİNİ SORUNSUZ OLARAK GERÇEKLEŞTİREBİLİRSİNİZ.

TÜRKİYE EL YAZMALARI
Kültür mirasımızın önemli ürünleri olan el yazması eserleri; tarih, din, dil, felsefe, coğrafya, astroloji, fen bilimleri gibi çeşitli konularda, yazıldığı dönem ve yere ait temel bilgileri bünyesinde toplayan, bilim ve sanat dünyasının ilk elden kaynaklarını oluşturmaktadır.
Ülkemizde en eskileri 10. yüzyıla kadar tarihlendirilebilen eserler, yaklaşık 900 yıllık bir tarihin sayfalarını gözler önüne sermektedir. El yazması eserler Bakanlığımıza bağlı kütüphaneler ve müzeler olmak üzere, üniversiteler, resmi ve özel kurum-kuruluşlarda bulunmaktadır.
Çoğunluğu Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde meydana getirilen yazmalarda; Osmanlı İmparatorluğu'nun, Asya'nın iç kesimlerinden Orta Avrupa'ya; Kuzey Afrika ve Arap Yarımadasının en güney uçlarından, Ural dağlarına kadar uzanan geniş coğrafyasında kullanılan dillerin etkileri görülmektedir.
Bu sitede Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü ile Milli Kütüphane arşivindeki eserlerin görüntüleri yer almaktadır.
[Devamı...](#)
Yeni web sitemizle ilgili görüş ve düşüncelerinizi lütfen yazmalar@kultur.gov.tr adresine mail atarak bildiriniz.

www.yazmalar.gov.tr web sitesinde Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü ile Milli Kütüphane arşivindeki eserlerin görüntüleri yer almaktadır.

Sisteme 27.04.2007 tarihinden itibaren 5720943 kişi giriş yapmıştır.
Copyright © T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Mikrobeta

Kaynak: <http://www.yazmalar.gov.tr>

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI Türkiye Yazmaları

[İSTATİSTİKLER](#)[ÜYELİK](#)[TANITIM FİLMİ](#)[İLETİŞİM](#)[Anasayfa](#)

Kullanıcı Adı

Şifre

[Üye Girişi](#)

Şifrenizi unuttuysanız [tıklayınız..](#)
Üye olmak için [tıklayınız..](#)

[Basit Tarama](#)[Katalog Tarama](#)[Yazma Kitaplar](#)[Kütüphaneler](#)[Koleksiyonlar](#)[Kullanım Rehberi](#)[Mevzuat](#)[Kullanım Şartları](#)[Kaynakça](#)

Detaylı Tarama

Arama yaparken [Türk Alfabesini](#) kullanınız.

Eser Adı

Yazar Adı

Koleksiyon

Bulunduğu Yer

Kağıt türü

Yazı Türü

Konu

Müstensih

İstinsah Yeri

Telif Tarihi

İstinsah Tarihi

Sadece tam sayfa görüntüleri olanları göster

Tirnak işaretini önemseme

[Temizle](#)[Dizin](#)[Dizin](#)[Dizin](#)[Dizin](#)[Dizin](#)[Dizin](#)[Dizin](#)[Dizin](#)[Dizin](#)[Dizin](#)[Dizin](#)[Dizin](#)[Dizin](#)

Arşiv

Numarası

Notlar

Ölçü

Satır

Yaprak

Dvd

Numarası

Dili

Dil Alanı Doldurulmamış

Almanca

Arapça

Arapça-Farsça

Arapça-Farsça-Türkçe

Arapça-Türkçe

Ctrl tuşuna basılı tutarak

birden fazla seçebilirsiniz

[Ara](#)

Web sitesi üzerinden yazma eserler için katalog taraması yapılabilmekte ve eserlerin görüntülerine ulaşılabilir.

Kaynak: <http://www.yazmalar.gov.tr>

Sonuç ve Öneriler

- Ülkemizin kültürel mirasının dijital ortama aktarılması çalışmaları merkezi bir şekilde yönetilerek standartlar oluşturulmalıdır,
- Uygulanabilir ayrıntılı ve kapsamlı bir model meydana getirilerek bu alanda bir devlet politikası geliştirilmeli ve gerekli yasal düzenlemeler gerçekleştirilmelidir,
- Son teknoloji ürünü, üzerinde düzenleme ve değişiklik yapmaya imkân veren donanım ve yazılım için gerekli kaynak ayrılmalıdır,
- El yazmaları yanında kütüphane, arşiv ve müzelerimizdeki tarihi öneme sahip diğer kültürel mirasımız da sürece dahil edilmelidir,
- Çalışmalara girişmeden önce, doğru bir uygulama planı oluşturulması için pilot projeler geliştirilmelidir,
- Dijitalleştirme konusunda halk kütüphanecilerinin eğitilmesine öncelik verilmeli ve kültürel mirasın dijital ortama aktarılması çalışmalarına birebir katkıda bulunmaları sağlanmalıdır.

The image shows the front cover of an antique book. The cover is bound in a dark blue material, possibly leather or cloth, which is visible at the edges. A wide, ornate border of gold leaf is applied to the cover. This border contains Arabic calligraphy in a stylized script, likely Thuluth or similar. The central area of the cover is also covered in gold leaf and features a large, intricate floral medallion (shamsa) with a complex, symmetrical design. The overall appearance is one of great age and high-quality craftsmanship.

Teşekkürler...

orhan.acikgoz@kulturturizm.gov.tr